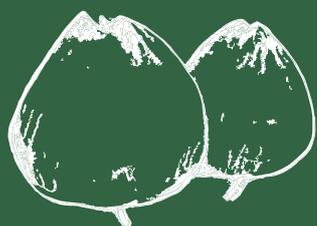
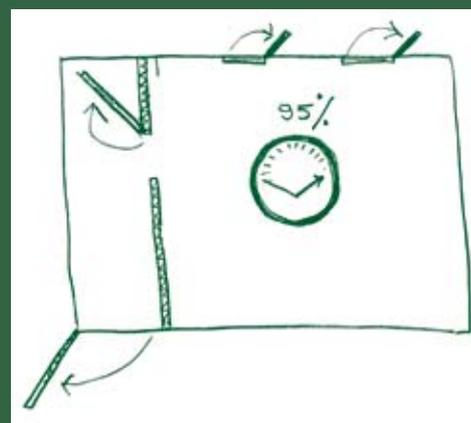




# Нигоҳдори себ ва картошка дар таҳхонаҳои биоиклимӣ

Тавсия барои истеҳсолкунандагон



Нигоҳдории себ ва картошка дар таҳонаҳои биоиклимӣ  
Тавсия барои истеҳсолкунандагон

Ашуров Абдухалил  
Хавер Можег  
Кристина Ориол  
Ботур Ҳамзаев  
ва Бобомурод Кундузов

Тарҷума ба забони тоҷикӣ  
Соқибой Султонов  
Муҳаррир: Баҳриддин Алиев (Алавӣ), н.и.ф.

Расом  
Фаррух Неъматзода

Тарроҳ  
Фарида Юнусова

---

Ин мавод бо маблағгузори Иттиҳодияи Аврупо ва Вазорати корҳои хориҷии Голландия тавассути созмони Занони Аврупо барои ояндаи умум нашр шудааст. Мазмуни мавод нуқтаи назари Иттиҳодияи Аврупо, Вазорати корҳои хориҷии Голландия ва созмони Занони Аврупо барои ояндаи умумро инъикос намекунад.



Ministry of Foreign Affairs of the  
Netherlands

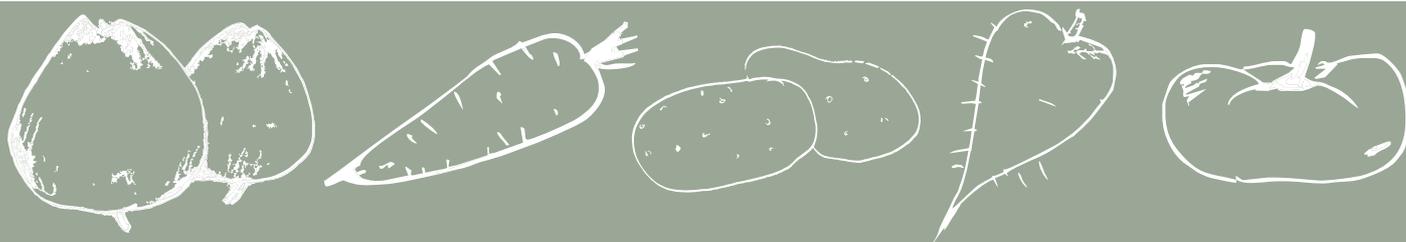


# Нигоҳдори себ ва картошка дар таҳонаҳои биоиклимӣ

Тавсия барои истеҳсолкунандагон

geres

2013



## САРСУХАН

Соли 2011 ташкилоти ҷамъиятии маҳаллии ОДРИ Нов ва ташкилоти байналмилалии ГЕРЕС дар ҷамоати Фондарёи ноҳияи Айнӣ ва ҷамоати Ошобаи ноҳияи Ашти вилояти Суғд сохтмон ва истифодабарии таҳхонаҳои биоиклимиро ба роҳ монданд. Лоиҳа соли 2013 ба охир расид ва дар давоми он 46 фермер барои беҳтар намудани шароити нигоҳдории меваю сабзавот дастгирӣ карда шуда, 90 нафар дар бораи самараноктар идора намудани нигоҳдории меваю сабзавот омӯзиш дода шуданд.

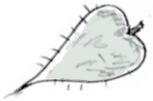
Ин китобча ҳамчун дастурамал оид ба истифодабарии таҳхонаи биоиклимӣ, баланд бардоштани маҳсулноки ва даромад аз ҳосили нигоҳдоришаванда пешбинӣ шудааст. Маслиҳатҳои дар ин китобча овардашуда бар асоси принципҳои кишоварзии устувор мебошад. Ҳадаф - таъмин намудани аҳоли бо озукаи сифати баланд ва истифодабарии устувори захираҳои табиӣ (ҳок, об, ҳаво) мебошад.

## МУНДАРИЧА

Мавзӯи 1	Роҳу равиши парвариши сабзавоти сабз барои нигоҳдорӣ ба ғайр аз картошка: турб, шалғам, лаблабу, сабзӣ	<b>4</b>
Мавзӯи 2	Парвариши себ	<b>5</b>
Мавзӯи 3	Буридани шохаҳои дарахти себ: асос	<b>10</b>
Мавзӯи 4	Парвариши картошка	<b>12</b>
Мавзӯи 5	Ба навъҳо ҷудо кардан ва ҷо кардан дар анбори дорои шароити табиӣ (биоиклимӣ)	<b>14</b>
Мавзӯи 6	Захиракунӣ дар анбори зеризаминӣ ё дар таҳхона	<b>15</b>
Мавзӯи 7	Омода намудани анбор	<b>16</b>
Мавзӯи 8	Захира кардан	<b>18</b>
Мавзӯи 9	Идора кардани иқлими анбор	<b>20</b>
Мавзӯи 10	Мушкилоти нигоҳдорӣ: беморӣ ва зараррасонҳо	<b>22</b>
Мавзӯи 11	Бизнес-план барои захираи сабзавот ва мевачот	<b>23</b>

# Мавзӯи 1 РОҶУ РАВИШИ ПАРВАРИШИ САБЗАВОТИ САБЗ БАРОИ НИГОҶДОРӢ БА ҒАЙР АЗ КАРТОШКА: ТУРБ, ШАЛҒАМ, ЛАБЛАБУ, САБЗӢ

Дар  
ҳамворӣ



турб



шалғам



лаблабу



сабзӣ

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
							←→					
							←→					
					←→							
					←→							

Дар кӯҳистон



лаблабу



сабзӣ

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
				←→							
			←→								



нигоҳдорӣ аз ҳолати санита-  
рии ҳосил вобаста аст:

- сабзавотро пас аз борон  
чамъ овардан лозим нест;

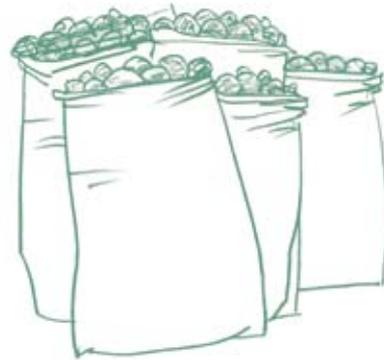


- дар таҳхона танҳо сабзавотҳои нопӯсидаро гузоштан лозим аст;

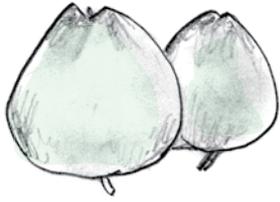
↑  
НАҒЗ

↑  
ГАНДА

- барои нигоҳдории муддати зиёд ҳосилро дар қуттӣ (ящик) ва барои муддати кӯтоҳ дар халта метавон нигоҳ дошт.



## Мавзӯи 2 ПАРВАРИШИ СЕБ



### Нигоҳубини дарахтони мевадиханда

- ҳар сол буридани шохҳои зиёдагии дарахт пеш аз инкишоф ёфтани муғчаҳо (ниг. ба: мавзӯи оид ба шохбури)



- рехтани пору ё компости омехта бо хок дар атрофи пояи дарахт



1 - ПОРУ РЕХТАН

2 - ЗАМИНРО ЧАППА КАРДАН

- табобат кардани дарахтон бар зидди касалиҳо.

ду давра муҳим аст: давраи гулкунӣ ва ташаккули мева;



ДАВРАИ ГУЛКУНИ



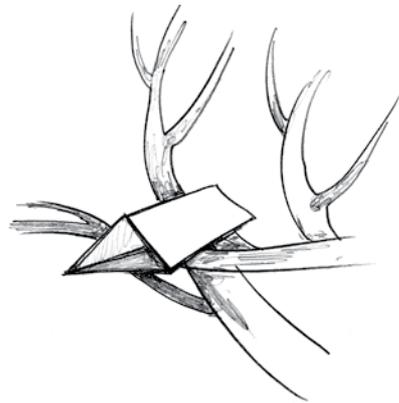
НАШЪУНАМОИ МЕВА

Истифода бурдани доруҳои феромонӣ: бар зидди зараррасонҳо;

Суғд Агро Сервис = 7-8 сомонӣ

Як қаққони феромонӣ барои 4-5 сотих (садякӣ) майдон;

Чойгир кардан 1 ё 2 рӯз пеш аз гул кардани дарахтон.

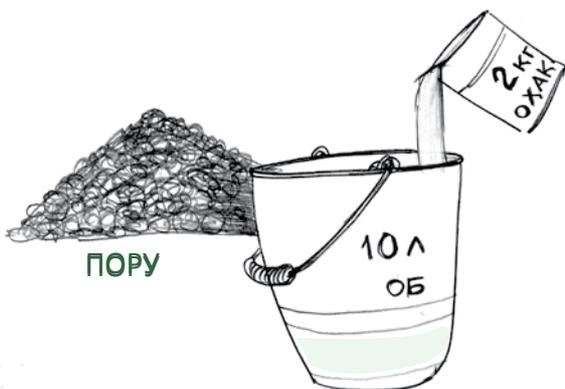


ЯК ҚУТТӢ БАРОИ 4-5 СОТИХ

**Маҳлул барои безаргардонӣ бар зидди кирмҳо ва гармо:**

Оҳак + саргини нави гов. Молидани ин маҳлул дар қисмати поёнии танаи дарахтон;

Меъёри тайёр намудани ин маҳлул- барои 10 литр об – 2 кг оҳак ва 10-20% саргини нави гов.



ПОРУ – 10 Л. ОБ + 2 КГ ОҲАК

## Барои ҳосилгундорӣ муайян намудани пазиши (расиши) мева

- Барои муайян намудани пазиши мева, якчанд усулҳоро истифода мебаранд:
- ҳисоб намудани рӯз аз вақти гулкунӣ: 150-170 рӯз, ин адад метавонад нисбат ба навъҳо тағйир ёбад.
  - сиёҳшавии донаҳои дохили мева зиёда аз 50%;
  - мазаашро чашидан;
  - бо санҷиши ёд ва таркиби шакар дар себ;
  - аз мустаҳкамии думчаҳо дар навда.



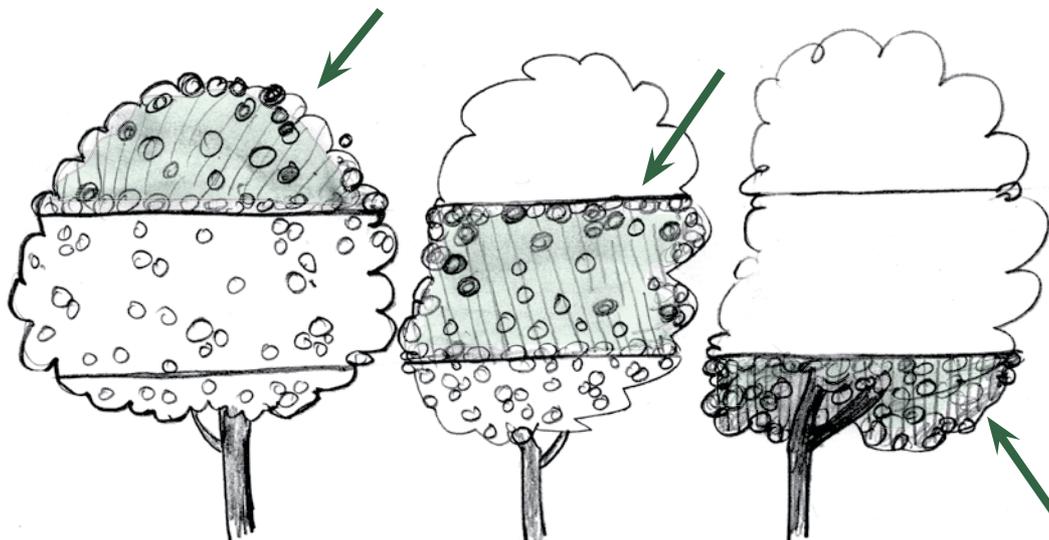
Мунтазир шавед то себҳо дар шохи дарахтон пазанд.

### Чидани ҳосил

Истифода бурдани норбон  
Буридани думчаи себ бо қайчӣ ва  
ҷойгир кардан дар ҳалта;



Чамъоварии ҳосил дар 3 вақт: аввал меваҳои болоӣ, зеро пештар мепазанд, баъдан меваҳои мобайнӣ ва сипас меваҳои поёниро чамъоварӣ кунед.





Себҳоро дар соя гузошта, саҳар вақте ки ҳарорати онҳо паст мешавад, дар таҳона ё анбор ҷойгир кунед.

## Мавзӯи 3 БУРИДАНИ ШОҲАҶОИ ДАРАХТИ СЕБ: АСОС

### Сар кардан:

Асбобҳои буриш бояд тез ва тоза бошанд. Агар зарур бошад, Шумо метавонед теги асбобро бо моеъи алко-гол тоза кунед. Хатари гузаштани касали аз дарахт ба дарахт вучуд дорад.

Шумо бояд чиро истифода баред, ки дарахт навда кунад?

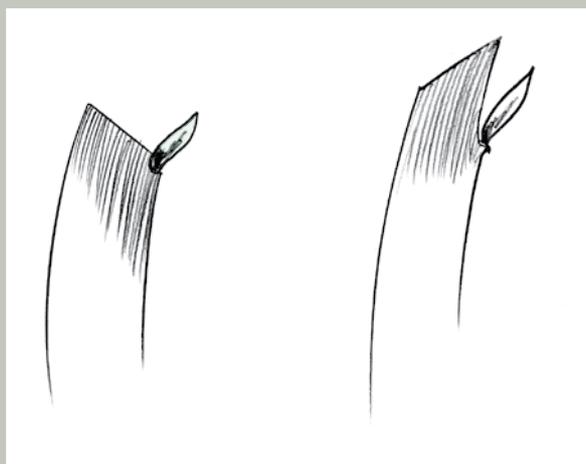
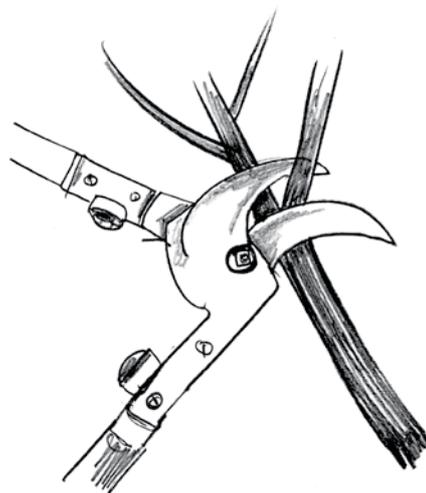
Вақти буридани шоҳаҷо: зимистон

Ду намуди буриши шоҳа мавҷуд аст:

Дарахти ҷавон ва нав шинонида шуда = барои шакл додан ба дарахт

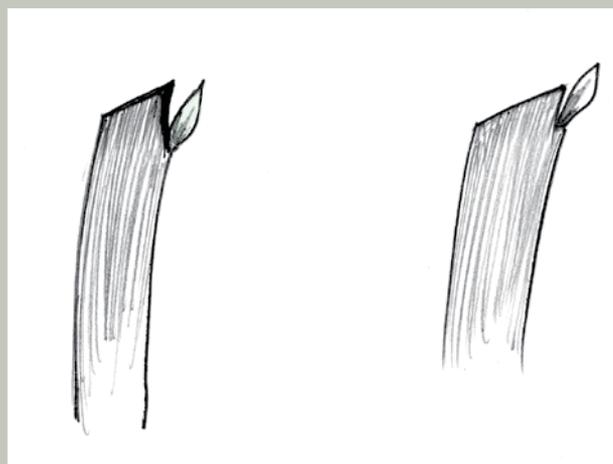
Дарахти пир барои кӯмаки мевабандии он.

Навда чӣ тавр бояд бурида шавад:



НОДУРУСТ

ДАРОЗ



ДУРУСТ

КУТОҶ

### Буридани шоҳаҷои дарахтони нав

Ин ба шакле, ки шумо ба дарахт додан меҳаҷед, вобаста аст.

Мақсад бақувват кардани танаи дарахт мебошад:

- навдаҳоро буред, ки ҳамдигарро бурида гузаштаанд ё ба якдигар наздиканд;
- сабзиши навдаҳои норасо дар натиҷаи буридани навда дар сатҳи муғҷаи ба тарафи рост нигоҳ дошта таъмин карда мешавад.

### Буридани шоҳаҷои дарахтони пир:

1/ Тоза кардан

- навдаҳои хушкшуда ё шикастаро буред, ки дарахтро пахш мекунанд ва бисёр соя месозанд, инчунин навдаҳои ҷойгиршуда дар қисмати пасти танаи дарахтро буред.

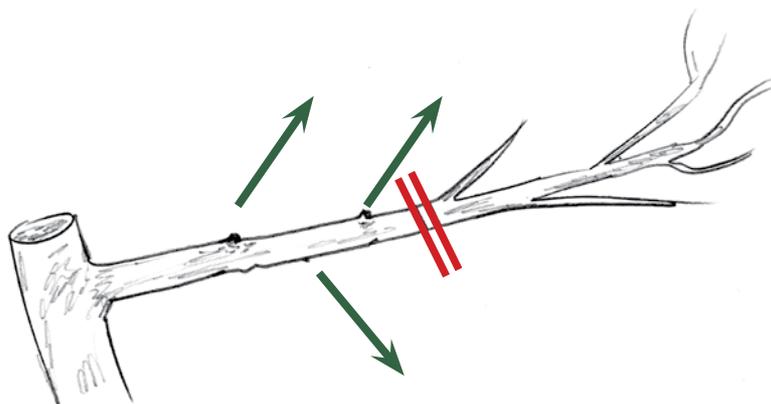
- навдаҳоеро буред, ки ҳамдигарро бурида гузаштаанд, навдаҳои хуб сабзида ё навдаҳоеро, ки ба тарафи дуруст сабзидаанд, боқӣ монед.

## 2/ Додани рӯшноӣ

- навдаҳои ба дарун сабзидаро буред (барои бисёр кардани рӯшноӣ)
- навдаҳои аз танаи дарахт рост сабзидаро буред.

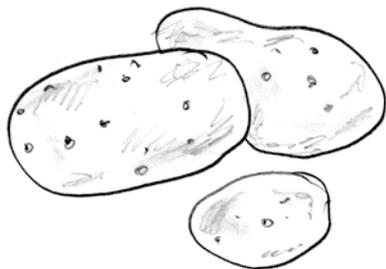
## 3/ Кӯмак барои мевабандӣ

- навдаҳои асосиро бурида, навдаҳои нави паҳлӯиро пайдо кунед, ки меваҳо ба танаи дарахт наздиктар шуда, беҳтар таъмин карда шаванд.
- сеяки навдаро буред, ки мева бисёртар шира мегирад ва ҳамин тавр дарахт бисёр мӯгча мебандад.
- навдаҳои паст дарозтар бурида мешаванд ва навдаҳои болои дарахт кӯтоҳтар бурида мешаванд.



Дарахти нодуруст буридашуда, нисбат ба дарахти тамоман бурида нашуда, беҳтар мебошад. Баъд аз чанд сол натиҷаи ин ба он мерасад, ки дарахт ҳосили кам ва бо сифати бад медиҳад.

## Мавзӯи 4 ПАРВАРИШИ КАРТОШКА

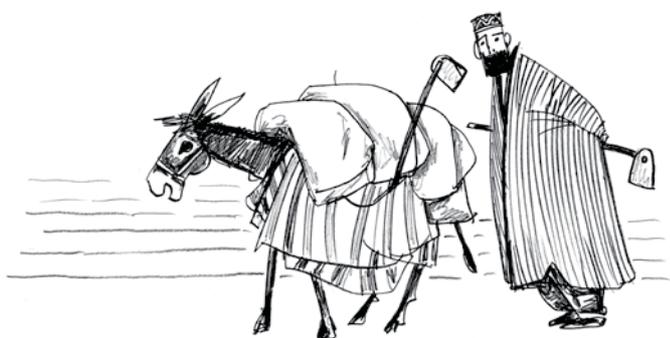


Навъҳои дерпази картошка барои захиракунӣ ва нигоҳдори мувофиқанд.

Додугирифти тухмиҳо байни минтақаҳо сифатнокӣ ва ҳосилнокиро баланд мекунад.



ТУХМӢ. ДОДУГИРИФТИ ТУХМИҲО



### Баланд бардоштани ҳосилнокӣ:

Дар баҳор растаниҳо ба ғизо ниёз доранд. Дар ҳамин вақт ба меъёри 10 тон дар гектар компост ба замин оварда мерезанд. Ё ин ки поруро дар зимистон меандозанд, то ин ки бо хок якҷо шавад.

### Обёри

То гул кардан = обёри кардан зарур нест, ба шарте ки хушкӣ наояд.

Дар вақти гул = обёри кунед.

Обёриро дар давраи пухтани ҳосил қатъ кардан лозим аст, ки баргҳо ба хушкшавӣ сар мекунанд.



ДАРАВИДАНИ ТАНАИ КАРТОШКА

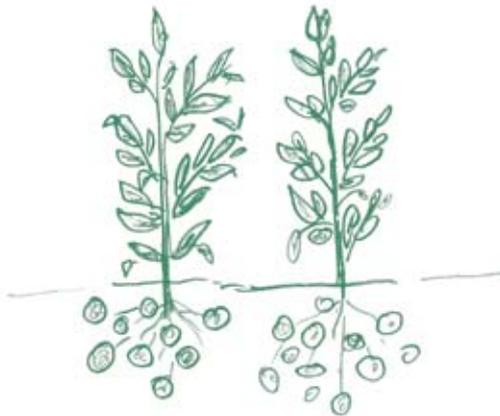


ОБЁРИ

### Муайян намудани пухтани ҳосил

Вақте ки баргҳо зард мешаванд ва ба хушкшавӣ сар мекунанд, ҳосили картошка омодаи ҷамъоварӣ аст.

Як бех картошкаро канда, пӯстагро харошидан лозим, агар пӯст наравад (харошида нашавад), ҳосил пухта аст.



КАРТОШКА ПУХТ

### Ҳосилгундорӣ

Камаш 10 рӯз пеш аз ҳосилгундорӣ баргу пояи растаниро даравидан лозим аст.

Дар давраи намиву рутубат аз ҳосилгундорӣ худдорӣ намудан лозим аст.

Ҳосилро ҷудо карда, дар саҳро дар соя хушк кардан лозим аст.



## Мавзӯи 5 БА НАВЪҲО ЧУДО КАРДАН ВА ЧО КАРДАН ДАР АНБОРИ ДОРОИ ШАРОИТИ ТАБИӢ (БИОИҚЛИМӢ)

### Чудо кардан ба навъҳо

#### Себҳо

Себҳоро ба навъҳо чудо кунед ва дар қуттӣ танҳо себҳои сиҳат ва бе изи пӯсанда, бе чароҳат, бе сӯроҳии кирмхӯрдари нигоҳ доред.

Себҳои чароҳатдорро дар қуттиҳои қисмати пеш ва осон дастрас нигоҳ доштан лозим аст, то ин ки барои истифодаи фаврӣ ва фурӯш омода бошанд.

#### Картошка

Картошкоро чудо кунед ва дар қуттӣ картошкаҳои сиҳати бе изи пӯсанда ва бе чароҳатро нигоҳ доред.

Картошкаҳои чароҳатдорро дар халтаҳои қисмати пеш ва осон дастрас нигоҳ доштан лозим аст, то барои истифодаи фаврӣ ва фурӯш омода бошанд.

#### Чӣ тавр метавон чо ба чо кард ?

- қуттӣ барои себ: гап дар сари усулҳои беҳтарини эҳтиёт аз сироятшавӣ дар байни себҳо меравад.

Ғолибан қуттии чӯбии сӯроҳдорро истифода бурдан лозим аст, то аз байни қабатҳо ҳаво гузарад.

Аз қуттиҳои картонии сӯроҳдор, ки ҳаво аз онҳо мегузарад, метавонед истифода баред.

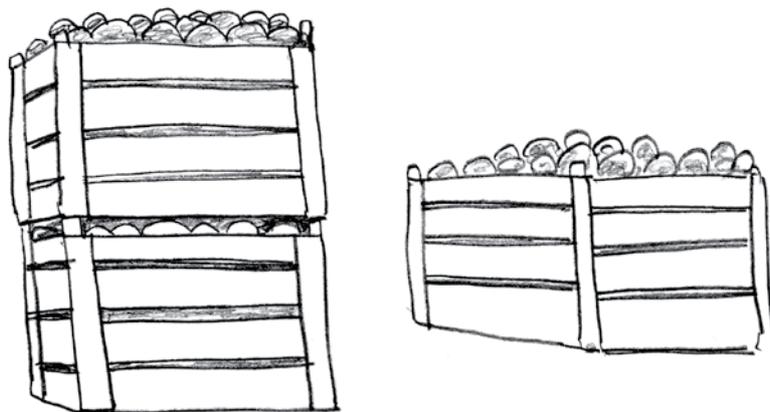
Тақрибан 15 то 20 кг / қуттӣ барои нигоҳдории себ.

Дар байни қабати себҳо коғаз мондан лозим аст, то ки пӯсишро агар моеъ ва чорӣ бошад, ба худ чаббиди гирад ва меваҳоро аз вайроншавӣ эмин нигоҳ дорад.

Чой кардани себҳо дар шакли тӯда имкони гардиши (сиркулятсия) ҳаворо кам намуда, самаранок истифода бурдани анборро (тахҳонаро) маҳдуд менамояд.

Истеҳсоли қуттиҳо аз чӯби сафедор дар чамоатҳои деҳот  
Картошкаи захирашуда беҳтар аст дар қуттӣ нигоҳдорӣ шавад:  
Яъне аз 15 то 20 кг / қуттӣ.

*Хуб мешуд қуттиҳо дар рӯи сӯроҳҳои лӯлаҳо (қубурҳо)-и ҳавогузари анбор гузошта нашаванд.*



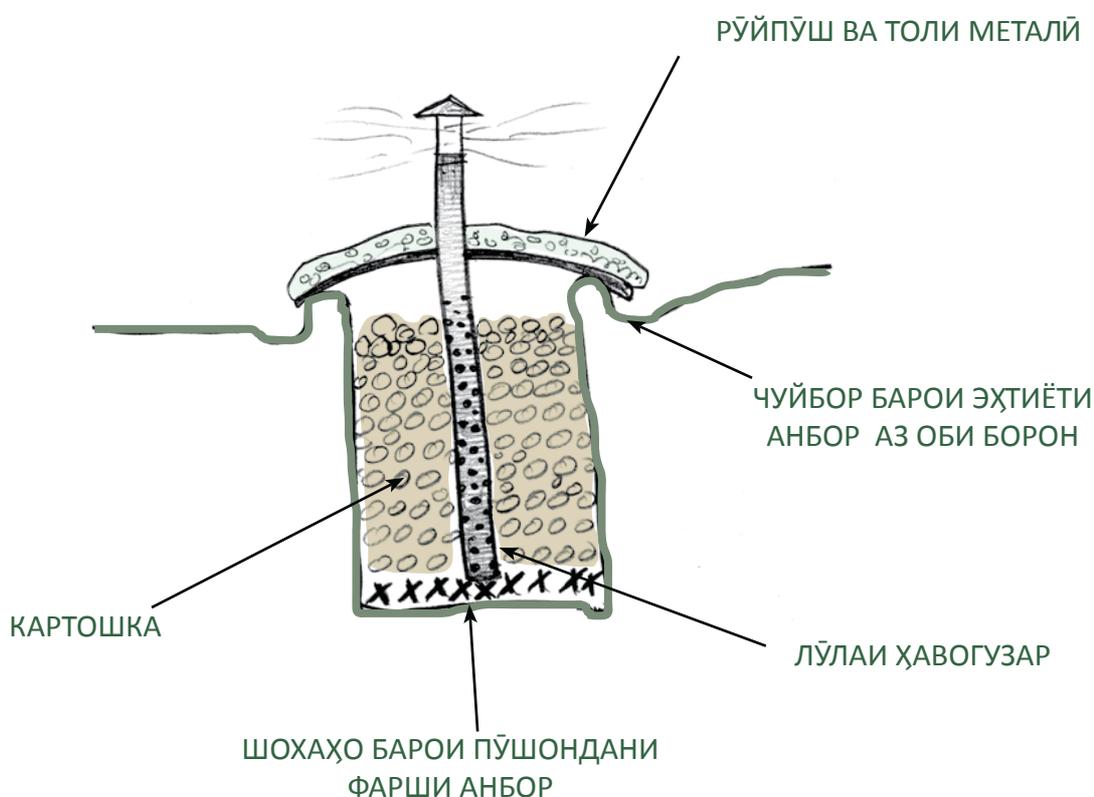
НИГОҲ ДОШТАНИ ҲОСИЛИ СЕБ ДАР ҚУТТӢ

## Мавзӯи 6 ЗАХИРАКУНӢ ДАР АНБОРИ ЗЕРИЗАМИНӢ Ё ДАР ТАҲХОНА

Барои нигоҳдории ҳосил дар анбори зеризаминӣ, он бояд на дар халта, на дар қуттӣ, балки дар шакли тӯда нигоҳ дошта шавад.

Агар имкон бошад як қубури таъмини ҳаво илова кардан лозим аст.

Бидуни таъмини ҳаво картошкаҳо сиёҳ гашта, ғайри қобили истеъмол ва бозорногир мешаванд.



Анбори зери хона (таҳхона)

- то ҳадди имкон аз хона ҷудо кардан лозим аст.

- Беҳтар намудани вазъи ҳавотаъминкунии таҳхона: ҳавои сард додан (даҳони қубурро пӯшондан лозим аст, вақте ки яхбандӣ сар мешавад – камаш 2 қубур дар боло, 1 қубур дар поён)

## Мавзӯи 7 ОМОДА НАМУДАНИ АНБОР

### Безаргардони анбор (дезинфекция)

Тавсия дода мешавад, ки ҳар сол илоче карда (аз моҳи май то июн) барои ба бемориҳо гирифт-  
тор нашудан, анбор безаргардонидани шавад.

Равишҳои гуногуни безаргардонӣ вучуд доранд:

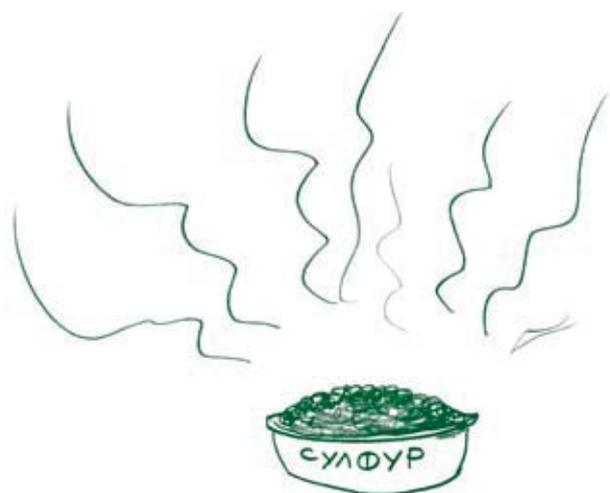
#### \*Оҳак

Анборро бо оҳак сафед меку-  
нанд.

Ин равиш пурра безаргардони-  
да наметавонад, зеро ҳашароти  
дар сӯроҳҳои девор бударо нест  
карда наметавонад.

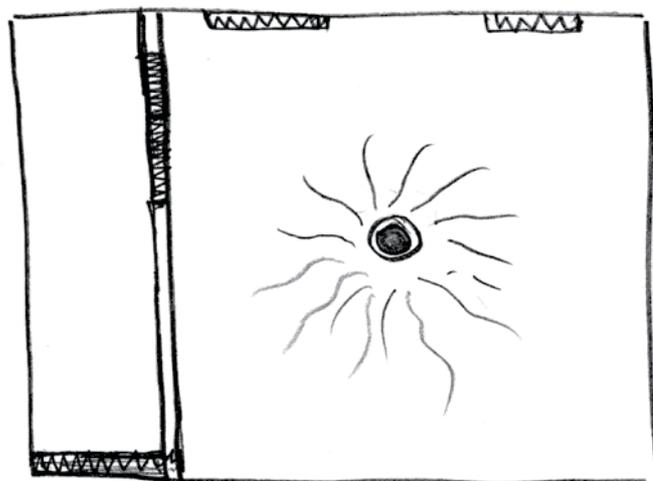
Метавон ба он собуни кабуд  
(сиёҳ) илова намуд то ҳашароти  
боқимондаро нест кунад.

1 сомонӣ = 1кг дар мағозаҳои  
сохтмонӣ дастрас аст.

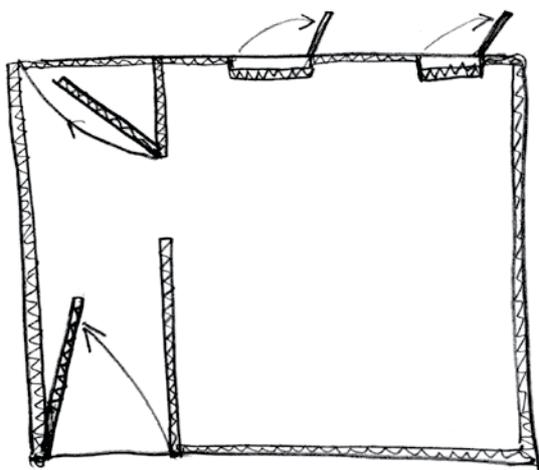


\***сулфур** (олтингӯгирд): сулфурро  
месӯзонанд,

анборро ба мuddати 36 соат хубтар маҳкам мекунанд,



АНБОР 36 СОАТ МАХКАМ



баъдан 4-5 рӯз ками кам кушода мемонанд: бо ҳамин безарар гардонида мешавад.

Ин амал ҳатто ҳашароти тарқишҳо ва сӯроҳҳои деворро низ нест мекунад. Хуб аст, ки безараргардонӣ дар фасли ҳосилгундорӣ гузаронида шавад. Агар қабат (этажерка) бошад = сулфур истифода карда шавад. Истифодаи сулфур дар анбори зеризаминӣ.

Қуттиҳоро низ метавон дар як вақт безарар гардонд.

Барои кам намудани намнокии таҳхона, деворҳоро бо намаки мис тоза намудан лозим аст.

Гирифтани ва дигар истифода набурдани қуттиҳое, ки мева ё сабзавоти пӯсида доштанд.

## Мавзӯи 8 ЗАХИРА КАРДАН

Дар баландии 1 м аз сатҳи замин ва агар имкон бошад дар миёнаҷои анбор ҳароратсанҷ гузоштан лозим аст.



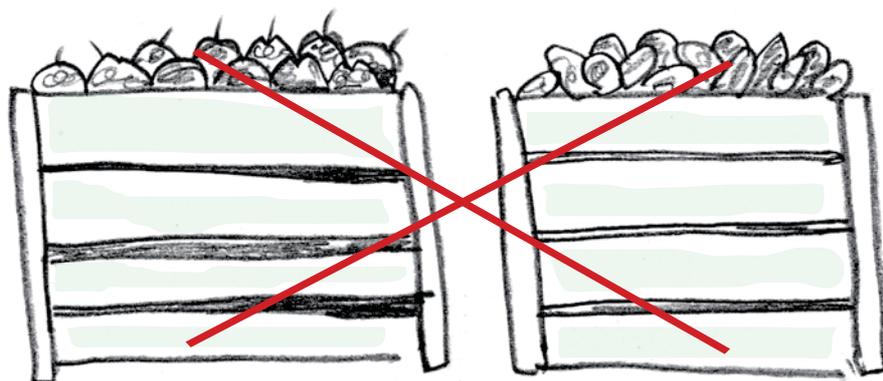
ҲАРОРАТИ АНБОР +1+5°C

Доим хабар гирифтани вазъияти ҳосили захирашуда: моҳе 1 маротиба  
Истифодаи ҳосили пӯсанда: аз себҳо компот тайёр кунед.

Сабзавот	Ҳарорат	Намнокии мувофиқ, %	Ҳассосият ба этилен	Давомнокии захира (моҳ)
Картошка	5 то 7	90-95	ҳа	6
Картошкаи тухмӣ	2 то 3	90-95	ҳа	6
Сабзӣ	0 то 3	95+	ҳа	> 3
Пиёз	-2 то 4	70	/	7
Себ	1 то 3	90-95	/	6 то 8
Лаблабу	0 то 3	95+	ҳа	6 то 8
Шалғам	0 то 1	95+	не	5
Турб	0-2	95%	не	6
Какӣ (хурмои чопонӣ)	0 то 1	90-95	не	4-5
Анор	> 5 то 6	90-98	не	6
Каду	Камтар аз 10 -12	70	/	4 то 6

Рочеъ ба каду, онро ба муддати 15 рӯз дар ҳарорати 25°C дараҷа гармӣ хушконида лозим аст.

Хуб мешавад, ки себро бо дигар сабзавотҳо якҷоя карда нашавад, зеро он этилен хориҷ менамояд.



СЕБ

КАРТОШКА

СЕБ АЗ ДИГАР САБЗАВОТ ҶУДО КАРДА ШАВАД

Таъсири этилен дар картошка:

- Давомнокии нигоҳдошти маҳдуд
  - Агар нигоҳдорию ҳар ду дар як ҷой зарур ояд, пас себро нисбат ба картошка болотар бояд ҷойгир кард, зеро этилен ба боло меравад.
- Хубтар он аст, ки картошка дар ҷои алоҳида нигоҳ дошта шавад.

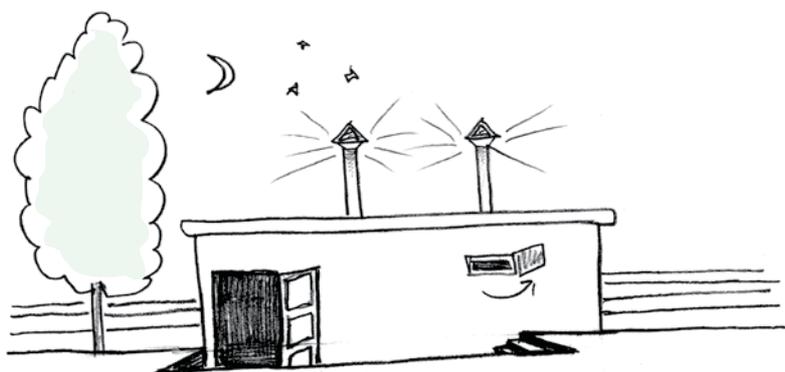
Анорро метавон дар рег (қум) то косагулаш (нӯгаш) нигоҳ дошт ва нӯгаш бояд ба самти боло нигаронида шавад.

## Мавзӯи 9 ИДРА КАРДАНИ ИҚЛИМИ АНБОР

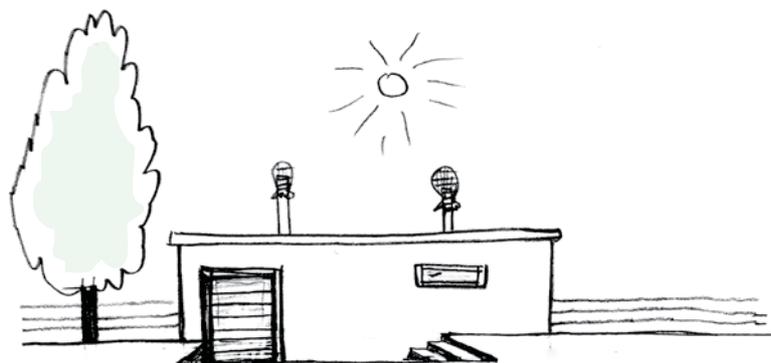
Барои дуруст нигоҳ доштани ҳарорат ва намнокии анбор метавон аз асбоби термогигрометр истифода намуд.

### Ҳарорати анбор пеш аз ҳосилгундорӣ:

Бо мақсади он ки ҳарорати анбор ба ҳадди зарурӣ салқин гардад то ин ки ҳосили даркорӣ нигоҳдорӣ шавад, анборро шабона кушода ва рӯзона пӯшида нигоҳ доштан лозим аст.

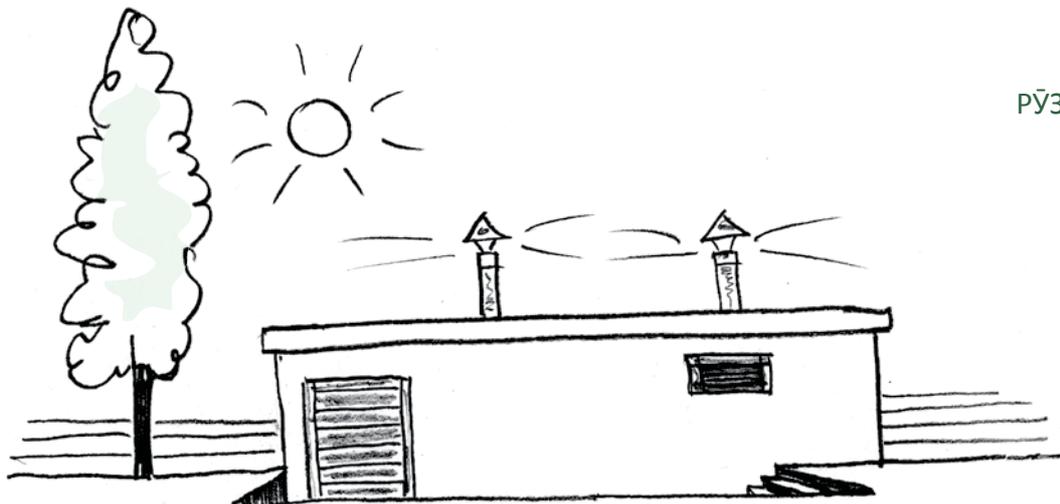


ШАБ – КУШОДА



РҶЗ МАХКАМ

### Пас аз ҳосил:



РҶЗ МАХКАМ

Анбор дар вақти рӯзона вақте, ки ҳарорати берун аз ҳарорати дохили анбор пастрар аст, бояд кушода бошад.

Анборро максимум бо ҳаво таъмин намудан лозим аст, то ин ки ҳарорати лозимии нигоҳдории ҳосил муҳайё гардад (ниг. ба: Чадвал)

Картошка ва турбро дар сурати эҳтимолияти яхбандӣ пӯшонидан лозим аст.

#### Идора кардани ҳолати намнокӣ

Дар моҳҳои октябр, апрел ва май ҳама қубурҳои ҳавотаъминкунӣ бояд кушода бошанд.

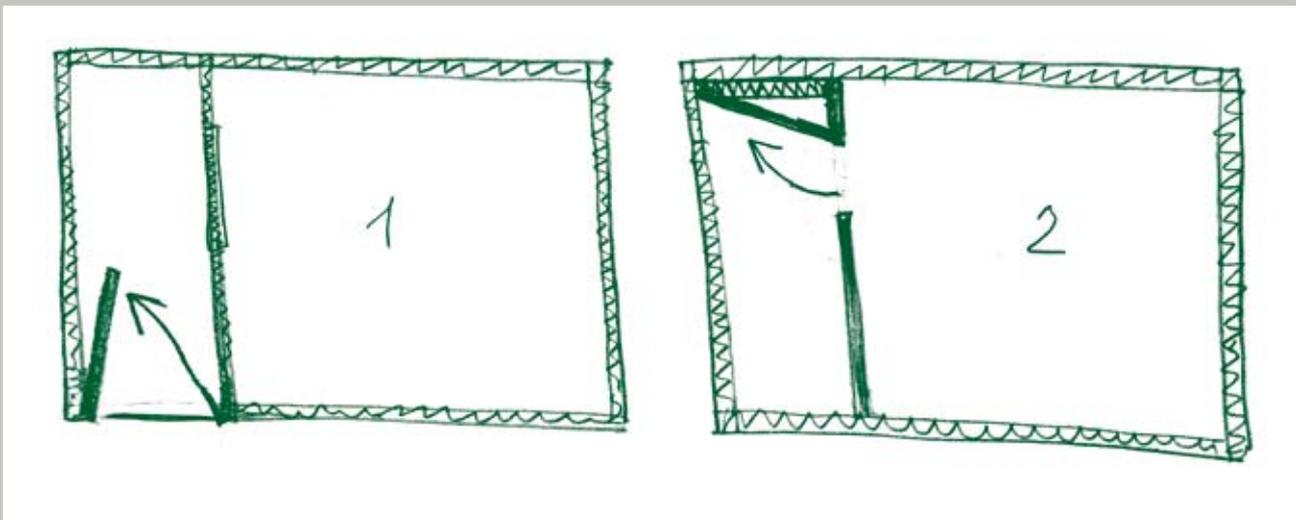
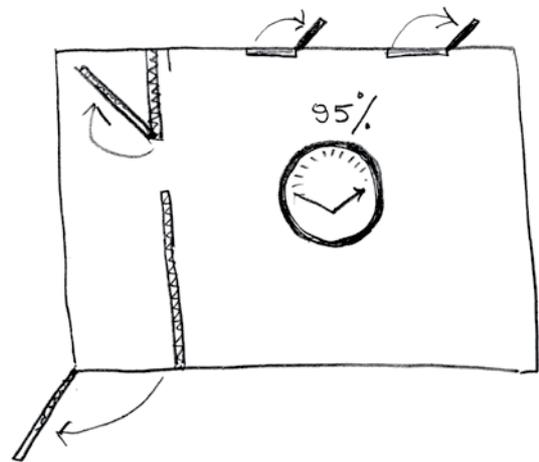
Дар зимистон ва баҳор ҳолати намнокиро тавассути ҳавотаъминкунӣ (кушодани ҳавокашҳо) риоя кардан лозим аст.

Агар намнокӣ аз 95% гузарад, дарҳоро (тамбур ва дарҳои дохилро) низ кушода мондан лозим аст.

#### Чӣ тавр намнокиро метавон зиёд кард

Тавассути об задани замин ё дар зарфҳо об гузоштан намнокиро метавон зиёд кард. Барои кам намудани бухоршавӣ рӯйпӯши сӯроҳдорро маҳкам кардан лозим аст.

#### Истифодаи тамбур:



1 - ДАРИ АВВАЛ 2 - ДАРИ ДОХИЛ

Барои ҳавотаъминкунӣ танҳо бо навбат як дарро кушодан лозим аст!

## Мавзӯи 10 МУШКИЛОТИ НИГОҲДОРӢ: БЕМОРИ ВА ЗАРАРРАСОНҲО

**Мушкилоти асоси пӯсиш ва зараррасонҳо мебошанд.**

**Пӯсиш (замбӯруғҳо):** ботритис (занбӯруғи сиёҳу сафеди растанӣ), склеротсий, ризоктония.

Занбӯруғҳо вақте, ки анбор гарм ва намнокии заруриро дорад, авҷ мегиранд.

Агар меваҳо зада (чароҳатдор) бошанд, занбӯруғҳо дар ҷои зада инкишоф меёбанд.

Агар дар рӯи пӯст офтобзадагӣ ё доғи қаҳваранг дида шавад, ин маънои онро дорад, ки дар он склеротсий ё ризоктония (доғҳои хушк) мавҷуд аст.

Агар тағйири якбораи ҳарорат бошад, дохили себ кристалмонанд ва шаффоф мешавад.

### Қоидаи санитарӣ

- ҳар моҳ якчанд қуттии дохили ҳамаи қуттиҳоро хабар гирифтани лозим аст.

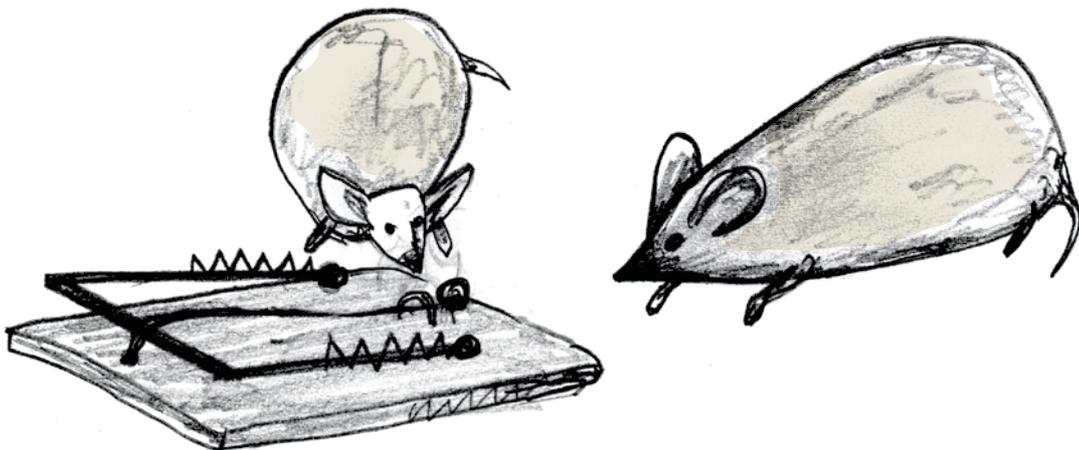
Агар бемориҳо ё занбӯруғҳо ё ин ки пӯсиш зиёд ба назар расад, тамоми захираи анборро хабар гирифтани лозим аст.

- Ҳосили пӯсидаро баровардан лозим аст.

- Дар ҳолати эҳтимолияти ях кардан картошкарро назорат намудан лозим аст, чун картошка зуд мепӯсад.

### Усулҳои кам кардани зараррасонҳо

Барои муш ва калламушҳо методҳои механикиро истифода намудан лозим аст, аз захр мондан худдорӣ бояд намуд (барои хӯрдани захира хатар эҷод мекунад)



МУШҚАППАК

Анборро маҳкам кардан лозим аст, то зараррасонҳо вориди он шуда натавонанд.

# Мавзӯи 11 БИЗНЕС-ПЛАН БАРОИ ЗАХИРАИ САБЗАВОТ ВА МЕВАҶОТ



Чӣ тавр метавон аз ин бизнес план истифода бурд?  
Қайд кардани ҳар як навъи сабзавот ё мева дар анбор

- Муайян намудани навъҳо (сортҳо), сифат ва миқдори захирашуда  
Агар меваҳо ё сабзавот аз рӯи сифат чудо карда шуда бошанд, метавон чунин қайд намуд,  
масалан:

Себ, навъи семиринка, сифати аъло

Себ, навъи семиринка, сифати дуюмдараҷа.

- қайд кардан вақте, ки нияти фурӯштани мева ё сабзавотро мекунанд (моҳ)

\* андеша ва мулоҳизаҳо оид ба давомнокии захира:

Оё захира кардан дар анбор (тахҳона) вазъро беҳтар гардондааст?

\* агар дар давоми моҳҳо бомуваффақият фурӯшанд, қайд намудани ҳар моҳ.

- қайд намудани фоизи аз даст рафта, ки дар назар будааст

диққат ба масъалаи мизони аз даст рафтан, ки бо мурури вақти нигоҳдорӣ меафзояд !!

- ҳисоб кардани миқдори захирашуда ва фоизи аз даст рафта, бо миқдори ниҳоии  
фурӯхташаванда.

- қайд кардани нархе, ки шахс ният дорад бо ҳамин нарх ҳосилро фурӯшад.

\* андешидан оид ба

- ба мизочи интихобшуда агар нарх аз будаш баландтар монда шавад;

- чӣ тавр метавон аз нархҳои муқаррарӣ бохабар шуд? (мисол, нархи муқаррарӣ тавассути харидороне, ки дар шаҳр мефурӯшанд).

- агар яклухт фурӯшанд (мисол, фурӯши маҳсулоти якчанд соҳибкор дар як вақт) метавонанд ба дигар мизочон даст ёбанд.

-қайд кардани нархҳои мухталиф агар дар моҳҳои гуногун фурӯшанд

- қайд кардани намудҳои мизочон (харидоре, ки ба назди маҳсулот меояд, дар бозор, ба ягон нафаре, ки харида дубора мефурӯшад, ба ҳамсоҷаҳо)

Агар мизочон зиёд бошанд ҳамашро қайд кардан лозим аст

- ҳисоб кардани даромади ниҳони маҳсулот;

- ҳисоб кардани даромади умумӣ барои анбор.

## ПЕШНИҲОДИ ДИЗАЙНИ ДАРУНИ ТАҲХОНАИ БИОКЛИМИИ 4 ТОННАГӢ



Ҳар чи бештар аз девор дур нигоҳ доштани мева ва сабзавот

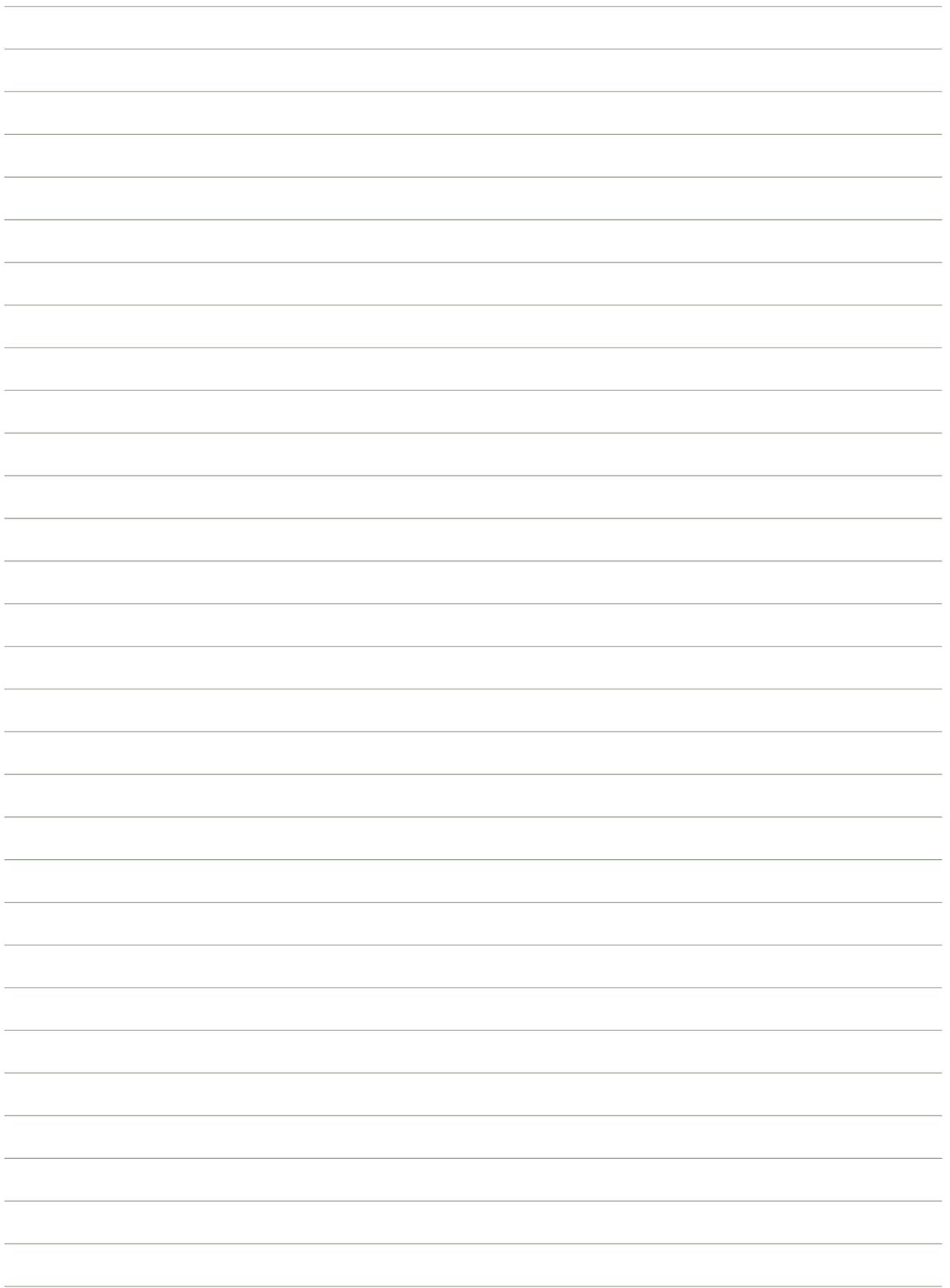


## ХАРОҶОТ

		Сомонӣ	Инвеститсияи умумии аввала (сомонӣ)
Инвеститсияи ибтидоӣ	Нархи умумии сохтмони анбор		
	Нархи таҷизоти дохилӣ (қуттӣ...)		
		Сомонӣ/сол	Хароҷоти умумии ҷории солона
Нархи шикасту-реҳти солона	Нигоҳубини анбор (безаргардонӣ...)		
Нархи нақлиёт барои фуруш	Иҷораи нақлиёт барои нақлу ҳамл		
	Нархи сӯзишворӣ (бензин)		
	Дигар нархҳо		
	Дигар нархҳо		

## ҲИСОБИ ДАРОМАДИ СОЛОНА БО ПУЛИ НАҚД

Даромади нақди солона: даромади умумии фуруши солона – хароҷоти ҷории солона=	
Вақти бозгашт ба инвеститсия (солҳо)	





#### GERES - ТОҶИКИСТОН

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, кӯчаи Ҳамза Ҳакимзода 79  
Телефон: (+992) 37 880 65 64  
E-mail: [tajikistan@geres.eu](mailto:tajikistan@geres.eu)  
Web: [www.geres.eu](http://www.geres.eu)

#### ОҶОНСИИ ДАСТГИРИИ РАВИШҶОИ ИНКИШОФИ НОВ

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Хучанд, кӯчаи Ленин 20-34  
Телефон: (+992 34) 224-53-20; 6-03-62  
E-mail: [office@agency nau.tj](mailto:office@agency nau.tj)  
Web: [www.agency nau.tj](http://www.agency nau.tj)